

BESZÁMOLÓ A SZÉRA 2018. ÉVI SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Tartalomjegyzék

I. XV. kerületi ellátás	2.
1.) Családok Átmeneti Otthonai	2.
1.1) Az intézményi ellátás szakmai keretei	2.
1.2) Az ellátás igénybevételének okai	3.
1.3) A szolgáltatásainkat igénybe vevők számának alakulása	3.
1.4) Szolgáltatásaink eredményessége	3.
1.5) A gyermekjóléti ellátás egyéb tendenciái 2018-ban	5.
2.) Hajléktalanellátás	6.
3.) Közösségi és egyéb programjaink a 2018. évben	6.
4.) 2019. évi terveink	7.
II. XIV. kerületi ellátás	8.
1.) Az intézményeinkben folyó segítő munka általános bemutatása	8.
2.) 2018. évi célkitűzéseink és ezek megvalósulása	9.
2.1.) A lakhatási probléma megoldása	9.
2.2 Egyéb szakmai programjaink	10.
3. Tapasztalataink összegzése, terveink a jövőben	11.
III. Dunakeszi ellátás	12.
1.) Az együttműködés szakmai keretei	12.
2.) Az ellátás kérelmezésével kapcsolatos tapasztalatok	14.
3.) Az elmúlt év során intézményi ellátásban részesült családok, férőhely kihasználtság	14.
4.) Tapasztalataink összegzése, terveink a jövőben	15.
IV. Főti ellátás	15.
1.) Az együttműködés szakmai keretei	15.
2.) Az ellátás kérelmezésével kapcsolatos tapasztalatok	17.
3.) Az elmúlt év során intézményi ellátásban részesült családok	17.
4.) Tapasztalataink összegzése	18.

Az alábbiakban egységes szerkezetben foglaljuk össze az Alapítványunk 2018. évi szakmai tevékenységéről készült beszámolóinkat

I. XV. kerületi ellátás

Alapítványunk a XV. kerületi Önkormányzattal kötött ellátási szerződésben foglaltaknak megfelelően az alábbiakban beszámol a 2018. évi szakmai tevékenységéről.

1. Családok Átmeneti Otthonai

1.1.) Az intézményi ellátás szakmai keretei

Átmeneti gondozás

A családok-, illetve a gyermekek átmeneti gondozását a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány által fenntartott Családok Átmeneti Otthonai biztosítja egy 3 szakmai egységből álló integrált intézmény keretein belül, a XV. kerületi Önkormányzattal kötött ellátási szerződés szerint. A Családok Átmeneti Otthonaiban összesen 34 családos férőhelyet működtetünk.

Az Aporháza utcai integrált intézményben 2 gyermekvédelmi intézmény működik, amelyben 21 családos férőhelyen nyújtjuk az ellátást (a „Szivárvány” Családok Átmeneti Otthonában 11 családot tudunk ellátni, a „Fészek” Családok Átmeneti Otthonában pedig 10 családot tudunk befogadni). A XV. kerületi családoknak emellett lehetőségük van még 13 darab ún. „kiléptető lakásban” is igénybe venni az ellátást. A „kiléptető lakások” olyan átlagos lakókörnyezetben található intézményi férőhelyek, amelyek önállóbb életkörülményeket biztosítanak a családoknak, ugyanakkor ezen ellátás igénybevételének is alapvető feltétele a megfelelő gondozási együttműködés. Az átmeneti otthonok maximum 12 hónapig tudják befogadni a családokat, amely időtartam indokolt esetben 6 hónappal meghosszabbítható.

Lakhatási program

Az Önkormányzatával kidolgozott együttműködési gyakorlatunk szerint az évről-évre elkészülő lakás-támogatotti listán olyan családok számára javasoljuk a szociális bérlakás kiutalását:

- akikkel jó együttműködést tudunk kiépíteni,
- rendezett életvitelt folytatnak,
- akik tapasztalataink szerint motiváltak az önálló életvezetésre,
- gyermekeiket megfelelően nevelik,
- betartják a közösségi együttélés szabályait,
- rendszeres munkajövedelemmel és lakáscélú megtakarítással rendelkeznek,
- képesek vállalni egy szociális bérlakás fenntartását és felújítását
- és jövedelmi viszonyaik megfelelnek a szociális alapú lakáspályázat kiírási feltételeinek.

Ezen családok számára a szociális bérlakás megoldást jelenthet az ellátórendszer végleges elhagyására, mert a részükre kiutalt lakásokat hosszú távon is fenn tudják tartani.

1.2.) Az ellátás igénybevételének okai

Az intézmény munkatársai az átmeneti gondozás okaként megnevezhető problémák közül a korábbi évekhez hasonlóan az alábbiakat tapasztalták leggyakrabban:

- lakhatási problémák,
- anyagi problémák,
- szülő-gyermek közötti kapcsolati probléma,
- szülők közötti kapcsolati problémák,

- szülők életvezetési problémái.

A családok többféle módon juthatnak el az intézményhez: vagy saját maguk értesülnek erről az ellátási formáról, vagy valamelyik társintézmény javaslatára keresik fel a Családok Átmeneti Otthonait.

1.3.) A szolgáltatásainkat igénybe vevők számának alakulása

CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONAIBAN ELLÁTOTTAK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA AZ ELMÚLT ÉVEK SORÁN								
	2011.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
ellátott családok száma	51 család	74 család	80 család	70 család	86 család	52 család	71 család	89 család
ellátottak létszáma	192 fő	294 fő	311 fő	283 fő	342 fő	199 fő	270 fő	341 fő
ebből felnőtt	82 fő	134 fő	144 fő	125 fő	144 fő	86 fő	118 fő	157 fő
gyermek	110 fő	160 fő	167 fő	158 fő	198 fő	113 fő	152 fő	184 fő
ellátást igénylő családok száma összesen	201 család	213 család	230 család	228 család	245 család	234 család	221 család	235 család
ellátást igénylők létszáma	763 fő	830 fő	874 fő	866 fő	906 fő	842 fő	826 fő	846 fő
ebből felnőtt	384 fő	375 fő	405 fő	400 fő	412 fő	390 fő	364 fő	282 fő
gyermek	379 fő	455 fő	469 fő	466 fő	494 fő	452 fő	462 fő	564 fő
védelembe vett gyermekek*	26 fő	5 fő	9 fő	29 fő	14 fő	0 fő	1 fő	3 fő
szakellátásba került gyermekek	2 fő	1 fő	4 fő	6 fő	1 fő	5 fő	0 fő	0 fő

* A védelembe vett gyermekek száma az összes intézményben ellátott gyermekekre vonatkozik, tehát van akinél már a beköltözés előtt megtörtént a védelembe vétel.

A fenti táblázatban látható, hogy bár az ellátásukat kérelmező családok száma a korábbi évek átlagához képest nagyságrendileg nem változott¹, azonban az előző évhez képest számuk növekedett, ahogyan azok száma is, akik ellátáshoz jutottak intézményeinkben. Azt tapasztaljuk, hogy a hozzánk forduló életvezetési problémái évről évre egyre összetettebbek, így azok kezeléséhez, megoldásához is komplex segítségnyújtásra van szükség.

1.4.) Szolgáltatásaink eredményessége

A 2018. ÉVBEN KIKÖLTÖZÖTTEK MEGOSZLÁSA AZ ELLÁTÁS UTÁNI LAKHATÁSI FORMA SZERINT (család)				
az adatfelvétel időintervalluma 2018.01.01.-2018.12.31.	SZIVÁRVÁNY	FÉSZEK	KILÉPETŐ	összesen
utca, közterület	0	0	0	0
másik intézménybe költözött	1	1	0	2
az intézmény másik részlegére költözött	6	2	7	15
rokonok, ismerősök	7	3	3	13
albérlet	4	5	4	13
önkormányzati lakás	1	3	1	5
saját tulajdonú lakás	0	1	0	1
egyéb	0	0	0	0

1 1db intézményi férőhelyre átlagosan 3-4 család jelentkezik.

összesen	19	15	15	49
----------	----	----	----	----

Az elmúlt év ügyfélforgalmi statisztikáiból látható, hogy a 34 családos férőhelyen ellátott 89 családból a tavalyi évben 49 család költözött ki.

Közülük 5 család (10%) költözött önkormányzati bérlakásba. Ezeket a családokat szakmai programjaink szolgáltatásai révén felkészítettük az önálló életvezetésre, így ők lakhatásukról a továbbiakban önerőből tudnak majd gondoskodni. Fontos eredménynek tartjuk, hogy a XV. kerület Önkormányzatával és az egyéb társintézményekkel közösen megvalósított együttműködéseink eredményeképpen a családok egy részének lehetősége nyílik az átmeneti otthoni ellátórendszer elhagyására olyan körülmények között is, amikor a szociális bérlakáspolitikai hiánya az ország egészében súlyos problémákat okoz és a lakásszegénység családok tömegeit sújtja.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy az elmúlt évben tovább folytatódott a XV. kerületben a Habitat for Humanity Magyarország által működtetett Második Esély program², amelynek révén további 2 család juthat majd bérlakáshoz. Ezek a lakáskiutalások meg is kezdődtek, azonban a lakások felújítási munkálatai jelentősen elhúzódtak, így az oda történő beköltözések csak a 2019. évben kerül sor. Összességében tehát, hogy sikeresnek tartjuk az elmúlt évi eredményeket a lakhatási probléma kezelésének terén, de ugyanakkor azok is elmondható, hogy eredményeink egy kissé elmaradtak a 2017. éviéktől (2017-ben 10 családot tudtunk szociális bérlakáshoz segíteni, míg 2018-ban 5 családot).

Az elmúlt év során kiköltözött 49 családból 13-an (26%) költöztek albérletbe. Ez azt mutatja, hogy az önálló életevezetésre való felkészülést támogató szakmai programjaink - szociális munka, mentálhigiénés támogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások- a jelenlegi, magas albérletárak mellett is tudtak olyan adekvát segítséget nyújtani ellátottjainknak, hogy meg tudják fizetni egy piaci albérlet díját. Ez a lakhatási megoldás azonban hosszú távon sok esetben meglehetősen instabil megoldás, mert egy váratlan, előre nem tervezhető életvezetési nehézség könnyen a lakhatás megszűnését eredményezheti.

13 család- vagyis a kiköltözők 26%-a- tudta rendezni lakhatását oly módon, hogy valamely családtaghoz, vagy hozzátartozóhoz költözött. Ezekben az esetekben a család egyéb tagjaival fennálló konfliktusok, vagy jogi természetű vitás kérdések rendezése jelentett megoldást. Ehhez Alapítványunk aktív szociális, mentálhigiénés és jogi segítséget is nyújtott számukra.

Fontos még megemlíteni, hogy az intézményünkben kiköltözők mindössze 4%-a esetében (2 család) fordult az elő, hogy az ellátás időtartamának lejártáig nem született megoldás arra az életvezetési problémára, amely miatt intézményi segítségre szorultak, így ők egy másik átmeneti otthonba költöztek tovább.

Összegezve a fentieket a továbbiakban is nagyon fontosnak tartjuk a lakhatási programokban történő együttműködést a kerület Önkormányzatával az alábbiak miatt:

² A Második Esély program keretében a Habitat for Humanity Magyarország a főváros XV. kerületének Önkormányzata, a programot támogató szponzor cégek és a SZÉRA együttműködése révén 2016. óta juthatnak önkormányzati bérlakáshoz olyan nehéz helyzetű családok, akiknek lakhatása hosszabb távon egyéb módon nem megoldható. Ez az együttműködés lakhatási programunk egy újabb irányvonalát is jelenti, mert ez esetben a non-profit, az önkormányzati és a for-profit terület összefogása révén tudtuk megoldani az érintett családok lakhatási problémáját, amely egy merőben új modell ezen az ellátási területen.

- Ezen együttműködés révén helyben hatékonyan tudunk komplex szociális problémákat is kezelni, amely jelentős mértékben csökkenti a nehéz helyzetben élő családokban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségét és jelentősen javítja a családok életkilátásait.

- Az intézményünk segítségét kérő és onnan kiköltöző családok egy részét fel tudjuk arra készíteni az átmeneti gondozás időtartama alatt, hogy lakhatásukról önerőből, albérleti úton gondoskodjanak, de úgy gondoljuk, hogy ezek a családok egy tartós eredményeket felmutató lakhatási program támogatásával eredményesebben kimozdíthatók lennének ebből az élethelyzetből.

- A családok egy részénél a szociális és életvezetési problémák komplexitása miatt még a kölcsönös együttműködési szándék ellenére sem tudtuk megtalálni az intézményi ellátásból kivezető megoldást.

1.5.) A gyermekjóléti ellátás egyéb tendenciái 2018-ban

Az átmeneti gondozásra szoruló családok életszínvonalának évről évre tapasztalható folyamatos csökkenése sajnos az elmúlt évben is folytatódott. Ezeket a marginalizálódott élethelyzeteket sok esetben súlyosbítja, hogy a szülők hátrányos munkaerő-piaci státusza miatt nehéz fékezni a család további "lecsúszását". Az átmeneti gondozás 12+6 hónapban maximalizált időtartama így sajnos nem minden esetben elegendő arra, hogy a szülők kellően stabilizálni tudják életkörülményeiket.

A Családok Átmeneti Otthonaiban az elmúlt évben is a XV. kerület egyéb szociális és gyermekjóléti intézményeivel együttműködve végeztük a rászoruló családok segítségét. Rendszeres volt az együttműködésünk a főváros XV. kerületének Önkormányzatával és Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatalának Gyámügyi Osztályával. Aktív és rendszeres kapcsolatot tartottunk fent az Egyesített Szociális Intézmény (ESZI) tagintézményeivel, különösképpen a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központtal és a Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájával (MUFTI), valamint, a Védőnői Szolgálattal, illetve a XV. kerület nevelési és oktatási intézményeivel.

2018-ban az azt megelőző évhez képest változást tapasztaltunk a gyermekvédelmi intézkedések számának alakulásában is. Az elmúlt évben mind a 89 általunk ellátott család esetében kezelni tudtuk a gyermekjóléti alapellátás keretein belül azokat a problémákat, amelyek miatt a családok intézményi ellátásra szorultak, így egyetlen esetben sem kellett a gyermekvédelmi szakellátás eszközeit alkalmaznunk (a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezése, illetve kiemelése a családból)³.

Az elmúlt évben több esetkonferenciát is kezdeményeztünk, amelyekre a FIÓKA Család- és Gyermekjóléti Központban került a gyermekjóléti jelzőrendszer egyéb képviselőinek bevonásával. Ezen esetek közül egy alkalommal, illetve egy gyermek ügyében került sor a védelembe vételre.

2.) Hajléktalanellátás

Az intézményi ellátás szakmai keretei

³ 2016-ban 5 gyermek esetében került sor a szakellátásban történő elhelyezésre (ők mind ugyanabból a családból kerültek ki, így ez valójában egy családot érintett, de az esetszám jelentősen magasabb volt mint 2017-ben)

Az ellátási szerződés keretében a XV. kerületi Hajléktalan Személyek Rehabilitációs Intézményében (cím: 1152 Budapest Aporháza u. 63.) 10 fő aktív korú, hajléktalan férfi rehabilitációját végezzük.

Rehabilitációs Intézményeinkben 2018-ban 24 főt láttunk el. Intézményeinkben a már tartósan hajléktalan élethelyzetbe került emberek segítése mellett preventív munkát is végzünk, így olyan emberek támogatása is részét képezi szakmai programunknak, akik a hajléktalanság által veszélyeztetett élethelyzetbe kerültek, vagyis lakhatásukat elvesztették, arról önállóan nem tudnak gondoskodni, de azt megelőzően nem laktak még hajléktalanellátó intézményben. Mindkét célcsoport esetében az az elsődleges célunk, hogy lehetőség szerint az ellátórendszer tartós elhagyásában tudjuk segíteni klienseinket. Ezen cél megvalósulásának érdekében a hatályos jogszabályok akár hosszabb intézményi ellátást is lehetővé tesznek, a rehabilitációs intézményekben az ellátás időtartamának maximuma akár 3 év is lehet.

Intézményeink szakmai programja szerint szociális rehabilitációs szolgáltatásaink az alábbi területekre terjednek ki:

- jövedelmi viszonyok rendezése,
- lakhatási probléma kezelése,
- mentális problémák (pszichés betegségek, szenvedélybetegség) rehabilitációja,
- társas kapcsolatok rehabilitációja.

Segítő munkánkat ezen ellátási forma esetében is a kerületi intézményi ellátórendszerrel együttműködve végeztük (Újpalotai Család- és Gyermejkölési Központtal, Nappali Melegedő és Utcai Gondozó Szolgálat, Szociális konyhák, Addiktológia stb.).

3.) Közösségi és egyéb programjaink a 2018. évben

Szervezeti kapcsolataink révén az elmúlt évben lehetőségünk nyílt folytatni azt a több éve tervezett informatikai fejlesztést, amely a szolgáltatásainkhoz való hozzájutás hatékonyságának javítását célozza. Több önkéntes segítőnk és a Green Fox Academy programozó képzésének összefogásával egy CRM rendszer, azaz egy kliensnyilvántartó adatbázis fejlesztésébe kezdtünk. Egy ilyen adatbázis megvásárlása több millió forintos kiadással járna, amelyet anyagi forrásaink nem tennének lehetővé. Az együttműködés révén a felhő alapú adatbázis megtervezése a Green Fox Academy programozói képzése tananyagának részét képezi az idei tanévben, így a segítő szakmai tanácsadás és a folyamat kísérése ellenében egy a saját szakmai protokolljainkra szabott adatbázishoz jutunk. Ezek a szakmai protokollok az ország többi intézményeiben is hasonlóak sok tekintetben, így a jelenleg is zajló projekt hosszabb távon akár az egész ellátórendszer munkáját is segítheti.

A segítő munkával járó fokozott lelki terhelés, illetve az ennek kapcsán kialakuló ún. "kiégés" az elmúlt években sajnos a segítő kollégák körében felgyorsuló fluktuációt eredményezett. A munkatársak mentálhigiénés támogatása céljából az elmúlt eszmegbeszélő csoport elindításával segítettük kollégáinkat.

Az év kiemelkedő közösségépítő és szervezetfejlesztő programjaként 2018-ban hatodik alkalommal is sikerrel teljesítettük az Ultrabalaton 220 km-es távját. Programunkat a XV. kerület Önkormányzata a korábbi évek jó gyakorlatának folytatásaképpen támogatta a balatonvilágosi gyermektáborban történő szállás biztosításával, amelyet ezúton is köszönünk.

Az elmúlt évben abban a megtiszteltetésben is részünk volt, hogy egyik kollégánknak a XV. kerület Önkormányzata „év szociális munkása” díjat adományozta kiemelkedő szakmai munkája elismeréseként.

December hónapban ismét részt vettünk a Magyar Élelmiszerbank Egyesület több napos, országos élelmiszergyűjtő akciójában, amelynek során több tonna tartós élelmiszert sikerült gyűjtenünk az intézményeinkben lakók támogatására. Az így összegyűlt élelmiszerekből lehetőségünk nyílt bőséges karácsonyi ajándécsomagokat készíteni számukra.

A problémák hatékony kezelése érdekében az elmúlt évben is működtettük, illetve fejlesztettük az EgyüttÁllás Munkaerő-piaci programot. A szolgáltatás keretei között munkaerő-piaci referensünk azon dolgozott, hogy az állásukat elvesztő ellátottjaink mihamarabb ismét munkába tudjanak állni. Munkatársunk az elmúlt év során újabb kapcsolatokat épített ki az intézményeink környezetében elérhető munkáltatókkal, tovább fejlesztette adatbázisunkat, így a munkát kereső klienseket konkrét álláscímekekkel, vagy amennyiben az szükséges és lehetséges volt, úgy képzések címeivel tudta ellátni. Az EgyüttÁllás Munkaerő-piaci program az álláslehetőségek mellett egyénre szabott álláskeresési tanácsadással, önéletrajz írásban- és internet használatban nyújtott segítséggel és telefonálási lehetőséggel tudja támogatni az álláskeresőket. Ezen szolgáltatásaink körét és színvonalát évről évre fejlesztjük és folyamatosan keressük az együttműködő partnereket.

4.) 2019. évi terveink

Az állami normatív támogatás összege a 2018. évben ismét nem emelkedett, az energiaszolgáltatók díjai viszont tovább emelkedtek. Az intézmények fenntartását megnehezíti az a körülmény, hogy az ellátottak egy része nem tud térítési díjat fizetni, sőt azon családok részére teljes körű ellátást kell nyújtanunk, amelyekben a szülők jövedelem nélkül maradnak. Éppen ezért **az Önkormányzat részéről az ellátáshoz nyújtott támogatás nagy segítséget jelentett az intézmény és a szolgáltatások színvonalának fennmaradásának érdekében.**

Több éve tárgyalunk egy olyan emelt szintű intézmény létrehozásáról, amely lehetővé tenné, hogy a családok élhetőbb lakókörnyezetben neveljék gyermekeiket. Az Aporháza utcai intézményekben a zsúfoltság mellett nagy nehézséget jelent a lakóterek szűkössége *-pl. a családok minden tagja egy közös szobában lakik, nincs gyermekszoba, amely nagyobb korú gyermekeknél már komoly probléma lehet-* a megfelelő számú és méretű közösségi helyiség hiánya *-pl. nincsenek étkezők, van ahol nem megoldható a nemként elkülönített mosdó, wc –* hiányoznak olyan egyéb funkciójú helyiségek, mint a raktár, a tanulószoba, könyvtárszoba stb, illetve kevés a szociális munkások, a családterapeuták és a pszichológus által igénybe vehető iroda és interjúszoba is. **Ezekre a hiányosságokra a 2016. évi szakhatósági ellenőrzés során a Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala is felhívta a figyelmet.**

Kérjük tehát az Önök segítségét ahhoz, hogy ez az intézmény létrejöhessen és modellértékkel szolgálhasson más ellátórendszeri szereplők számára is.

Alapítványunk a fentieken túl az alábbi szakmai célok megvalósítását tűzi ki a 2019-as évre:

- Tervezzük egy új és korszerű web oldalt fejlesztését
- Folytatjuk a fent említett kliensnyilvántartó adatbázis fejlesztését
- További résztvevők bevonásával fejleszteni kívánjuk önkéntes programunkat,

- Tervezzük, hogy lakhatási programunk fejlesztésébe további partnereket és támogatókat vonunk be.
- További közösségépítő programokat szeretnénk beindítani,
- Tervezzük, hogy fejlesztjük a fundraising tevékenységünket.

II.) XIV. kerületi ellátás

A Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (székhely: 1152 Budapest, Aporháza u. 63.) Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződésben foglaltaknak megfelelően az alábbiakban beszámol a 2018. évi szakmai tevékenységéről.

1.) Az intézményeinkben folyó segítő munka általános bemutatása

A zuglói illetékességű családok, illetve a gyermekek átmeneti gondozását a Gyvt.-ben meghatározott módon a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány által üzemeltetett Csömöri Családok Átmeneti Otthona (2141 Csömör, Nagy Sándor u. 1.) biztosítja.

Az átmeneti gondozást nyújtó intézményekbe történő bekerülés az ország egészében egy általános szakmai protokoll szerint történik: a kapcsolatfelvételt követően egy személyes találkozás során helyzetfelmérő interjú készül a családtagokkal, ennek során velük együtt, közösen vázoljuk a lehetséges együttműködés kereteit, tartalmát, céljait, majd a szakmai stáb a helyzet értékelését követően dönt az ellátás igénybevételének lehetőségéről. A családok többféle módon juthatnak el az intézményhez: vagy saját maguk értesülnek erről az ellátási formáról, vagy valamelyik társintézmény javaslatára keresik fel az Alapítványt, de nem ritka az sem, hogy közvetlenül az Önkormányzattól érkezik megkeresés egy krízishelyzetben lévő, segítségre szoruló család ügyében.

Együttműködésünket arra a közös megállapodásra alapoztuk, hogy szolgáltatásainkat az azokat igénylő családoknak oly módon nyújtjuk, hogy az ellátás időtartama alatt a családok ne veszítsék el zuglói illetőségüket, illetve az átmeneti gondozás lezárultát követően lehetőség szerint ismét zuglói lakosként folytathassák életüket. Ezt szakmai szempontból azért tartjuk indokoltnak, mert ezeket a családokat feltételezhetően korábbi lakóhelyükhöz kötik családi és ismerősi kapcsolataik, munkaviszonyuk, a gyermekek oktatási-nevelési intézményei, valamint egyéb kötődéseik. Ezen kapcsolati háló megőrzése nagyban segítheti a családokat abban, hogy átmeneti nehézségeiket megoldva a lehető legkisebb nehézséggel térjenek vissza az önálló életvezetéshez, illetve a családokat körülvevő kapcsolatrendszer olyan mobilizálható erőforrásokat is tartalmazhat, amelyek bevonása a családgondozásba hatékony segítséget jelent mind a családok, mind az őket segítő szakemberek számára egyaránt a gyermekjóléti feladatok megoldásában.

Az intézményben 16 lakószobában és a hozzájuk tartozó közösségi helyiségekben nyújtunk ellátást lakhatási krízishelyzetben lévő gyermekeknek és szüleiknek, törvényes képviselőiknek. Fontosnak tartjuk továbbra is biztosítani a kiléptető lakásba való költözés lehetőségét, mivel ezek olyan külső intézményi férőhelyek, amelyek önállóbb életkörülményeket biztosítanak a családoknak, segítenek megelőzni hospitalizálódásukat, elősegítik társadalmi reintergrációjukat, ugyanakkor ezen ellátás igénybevételének is alapvető feltétele a folyamatos együttműködés. A családgondozás megkezdését követően a családok működését, előremenetelét családgondozó és szakgondozók kísérik figyelemmel annak érdekében, hogy a gyermekek számára folyamatosan biztosítva legyen oktatási és nevelési intézmény, valamint a szülők munkavállalása, munkabér jellegű jövedelemszerzése. A családok az ellátás időtartama alatt lakáscélú megtakarítást halmozhatnak fel, ami segíti őket egy intézményektől függetlenített élet megalapozásában.

2. 2018. évi célkitűzéseink és ezek megvalósulása

2.1. A lakhatási probléma megoldása

Az ellátásban részesültek száma: **32** családban **132** fő, ebből **59** szülő (gondviselő), **73** gyermek.
Az igénybe vett gondozási napok száma: **26584**.

A 32 családból négy tudta tartósan rendezni lakhatási helyzetét, és elhagyni az ellátórendszert (**12,5%**) – a Habitat for Humanity Magyarország Második esély programján keresztül zuglói önkormányzati bérlakásba költözött egy család (a másik család várhatóan 2019 első hónapjaiban költözhet felújított önkormányzati bérlakásába), egyéb lakhatási programjainkon és a zuglói lakásnévsoron keresztül két család jutott önkormányzati bérlakáshoz, és egy esetben saját forrásokból, lakáscélú előtakarékoságból és hitelből jutottak ingatlanhoz. További hat család albérletbe költözött (**18,8%**), *így összességében 2018-ban a zuglói illetőségű családjaink 31,3%-a tudta rendezni lakhatási helyzetét.*

Fontos pillére lakhatási programunknak az Alapítvány, a Habitat for Humanity Magyarország és Zugló Önkormányzata között létrejött együttműködés a Habitat Második Esély programjának keretében. A program sikere töretlen, a 2015-ös és 2016-os években jelölt 2-2 család korszerűen felújított önkormányzati bérlakásba költözhetett, és a 2017-es programban részt vevő családok is az önkéntesekkel közösen tevékenyen közreműködtek leendő bérleményük újjáépítésének befejezésében, egyik család már be is költözhetett új otthonába, a másik esetében gázszereelési részfeladatok maradtak hátra.

2.2 Egyéb szakmai programjaink

Továbbra is **fontosnak tartjuk az ellátottak munkaerő-piaci státuszának javítását**, mivel kizárólag aktív munkajövedelemből képesek lakhatási helyzetükön változtatni, így ennek érdekében álláskeresői segítséget és munkába állítási tanácsadást biztosítunk minden ezt igénylő ellátottunknak az „EgyüttÁllás” programunk révén. A szolgáltatás keretei között munkaerő-piaci referensünk azon dolgozott, hogy az állásukat elvesztő ellátottjaink mihamarabb ismét munkába tudjanak állni.

A Habitat for Humanity Magyarország és a Saint-Gobain cégcsoport támogatásával idén **egy képzési programot** valósítottunk meg a partnerszervezetekkel közösen, amelyben a részt vevők elméleti és gyakorlati oktatásban is részesültek épület szigetelési munkálatok terén, erről oklevelet is kaptak.

Az elmúlt év egyik fontos eredményének és szakmai elismerésének tartjuk, hogy **az Emberi Erőforrások Minisztériuma Alapítványunkat is felkérte a gyermekjóléti ellátórendszer fejlesztésén dolgozó szakértői munkacsoport tevékenységében történő részvételre.** A munkacsoport feladata a *Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezéseinek módosítása, illetve kiegészítése volt oly módon, hogy lehetővé váljon egy új ellátási forma, az ún. külső férőhely bevezetése. Szakmai programunk keretében több mint másfél évtizede működtetjük a több szolgáltatási szintből álló intézményrendszerünket. Az ún. „kiléptető lakások” üzemeltetése révén jelentős tapasztalatokra tettünk szert abban, hogy hogyan segíthetők hatékonyan az átmeneti gondozásba kerülő családok az ellátórendszer elhagyásában, ezeket a tapasztalatokat így jelen esetben a gyermekjóléti ellátórendszer fejlesztésére tudtuk fordítani.

Munkatársaink mentálhigiénés támogatása céljából az elmúlt évben is segítettük őket szupervízióval és esetmegbeszélő csoportokkal. Fontosnak tartjuk a kollégák szellemi frissességét, munkamorálját is, ennek elősegítésére rendszeresen szabadidős programokat, csapatépítő tréningeket szervezünk. Idén tavasszal az Alapítvány munkaközössége – immár hagyományaink szerint – hatodjára teljesítette sikerrel az Ultrabalaton 220 km-es futóversenyét 8 fős váltóban a kollektíva teljes összefogása mellett.

Fontosnak tartjuk az ellátott **gyerekek egészségtudatos, aktív életmódra szocializálását**, ezért júniusban a CoGoodwill önkénteseket koordináló csapat közreműködésével egy játékos sportnapot szerveztünk. A fő együttműködő partner a Magyar Művészválogatott ifi futbalcsapata volt, akik kicsiket és nagyokat egyaránt szórakoztattak korosztályos mérkőzésekkel és egyéb labdajátékokkal. A Magyar Labdarúgó Szövetség támogatása révén a sportnapon résztvevő gyerekek és hozzátartozóik ajándék belépőjegyeket kaptak a Magyarország - Ausztrália barátságos futballmérkőzésre, amire nagy örömmel több tucatnyian ki is látogattak.

A tanév zárásakor *iskolás gyermekeink számára szervezett „legjobb bizonyítvány” versenyünk* idén is nagy sikerrel zárult, minden résztvevő gyermek jutalomban részesült.

Önkéntes programunk keretében *önkéntes segítőink heti rendszerességgel foglalkoznak a gyerekekkel, felnőttekkel.* A korrepetitorok idegen nyelvi és tantárgyi és idegen nyelvi korrepetálásokat folytatnak, hozzájárulva az otthonban élő gyermekek iskolai fejlesztéséhez - lemaradásaik behozatalához, iskolai lemorzsolódásuk megelőzéséhez -, emellett kézműves és játékos gyermekfoglalkozásaink segítik a gyerekek szabadidejének aktív, tartalmas eltöltését. A 2018-as évben 9 önkéntesünk összesen 111 munkaórát fektetett az ellátottjainkkal való foglalkozásba.

A nyár folyamán az otthonban lakó gyerekek egy segítő akció keretében szüleikkel rendkívül kedvezményesen látogathatták meg az állatkertet, valamint az év folyamán a Koma Bázis kamaszaink érdeklődési körének bővítésével és szabadidejük hasznos eltöltésével foglalkoztatta őket, szervezésükben egy nagyszabású ping-pong bajnokságon is részt vehettek.

Az elmúlt évben lehetőségünk nyílt elkezdni azt a *sok éve tervezett informatikai fejlesztést, amely a szolgáltatásainkhoz való hozzájutás hatékonyságának javítását és az adminisztráció gördülékenyebbé tételét célozza.* Több önkéntes informatikus segítőnk és a Green Fox Academy programozó iskola összefogásával egy kliensnyilvántartó és adminisztrációs program fejlesztésébe kezdtünk, ennek munkálatai idén is folytatódnak. A program tesztelési fázisa decemberben megkezdődött.

Az őszi folyamán megkezdődött az Alapítvány Állami Számvevőszék általi ellenőrzése, túl vagyunk két adatbekérési folyamaton, de az ellenőrzési folyamat még nem zárult le.

A gyerekek és szüleik karácsonyát ismételten a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel közös több napos, országos élelmiszergyűjtő akció keretében gyűjtött adományokkal, tartós élelmiszerekkel tettük bőségesebbé, valamint az egyesület a Bonduelle támogatásával ünnepi főzést szervezett az otthonban, vendégül láttak minden korosztályt egy bőséges karácsonyi ebédre. Az ünnep boldogabbá tételéhez egy magáncég dolgozói közössége gyermekenként 5 ezer Forintos ajándécsomaggal, az ICO írószerekkel, iskolatáskákkal, egy magánszemély pedig adomány fenyőfákkal járult hozzá. A Mikulás és Karácsonyi ünnepély lebonyolításában ismételten az Alter Ego – Alapítvány a családokért szervezet segített minket. *Támogatóink önzetlen, időt és pénzt nem kímélő hozzájárulását ezúton is köszönjük.*

3. Tapasztalataink összegzése, terveink a jövőben

Az **állami normatív támogatás összege idén ismét nem emelkedett**. Küzdünk azért, hogy az otthonok ne ipari, hanem lakossági felhasználónak minősüljenek a közműszolgáltatóknál. Az intézmény fenntartását megnehezíti az a körülmény, hogy az ellátottak egy része nem tud térítési díjat fizetni, sőt azon családok részére átmenetileg *teljes körű ellátást kell nyújtanunk*, amelyekben a szülők jövedelem nélkül maradnak. Ezek a körülmények különös mértékben felértékelik az intézmény fenntartásának költségeit csökkentő önkormányzati segítséget. A fentiekén túl az Önkormányzat részéről az ellátáshoz nyújtott támogatás nagy segítséget jelentett a szolgáltatások színvonalának fennmaradásának érdekében.

Lakhatási és önkéntes programjainkat további partnerek és támogatók, közreműködők bevonásával tervezzük továbbfejleszteni, emellett további közösségépítő programokat szeretnénk beindítani.

Informatikai téren bízunk benne, hogy az önkéntesek közreműködésével fejlesztett adminisztrációs és nyilvántartó programunk az idei évben elkészül, ezen felül Alapítvány online megjelenését is tervezzük fejleszteni mind a web-en, mind a közösségi médiában.

Úgy gondoljuk, hogy egy korrekt, jól működő együttműködést ápolunk Zuglói Önkormányzatával és a városrészben lévő társintézményekkel, szervezetekkel egyaránt. A gyermekjóléti területen dolgozó kollégák és a családok hozzánk érkező jelzéseit igyekszünk minden esetben gyorsan és alaposan kivizsgálni, és azok kapcsán megtenni a szükséges gyermekjóléti intézkedéseket. Fontosnak tartjuk, hogy az intézményi kapcsolatok összehangoltsága a jövőben is hatékonyan tudja segíteni a nehéz helyzetbe kerülő családokat. A következő időszakban is terveink között szerepel a gyermekjóléti szakmai fórumokon való aktív részvétel és a megoldások közös keresése.

III.) Dunakeszi ellátás

Dunakeszi Város Önkormányzata feladat-ellátási szerződést kötött közhasznú szervezetünkkel, a Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal (*székhely: 1152 Budapest Aporháza u. 63.*).

A szerződés értelmében Dunakeszi Önkormányzata a 1997. évi XXXI. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény (*a továbbiakban Gyvt.*) 96. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján átadta, Alapítványunk pedig átvállalta az ugyanezen jogszabály 94. § (3) bekezdés c.) pontja szerinti kötelezően előírt önkormányzati ellátás működtetését, egy család (*négy fő*) ellátotti kapacitás erejéig.

1.) Az együttműködés szakmai keretei

Alapítványunk Budapesten és annak vonzáskörzetében két családok átmeneti otthonában - a főváros XV. kerületében és Csömörön-, illetve az ezekhez tartozó külső telephelyeken látja el a Gyvt-ben meghatározott gyermekek átmeneti gondozásának feladatát.

Dunakeszi Város Önkormányzata az ellátási szerződés keretében vállalta, hogy amennyiben az Alapítványunkhoz jelentkező, dunakeszi illetőségű család önkormányzati tulajdonú lakásból kerül Intézményünkbe, abban az esetben nem kezdeményezi a lakcím fiktiválását, illetve amennyiben egy ellátott család lakcímét valamilyen más okból fiktiváltatják, abban az esetben biztosítja a Dunakeszi lakcím nélküli státuszt a család számára. Ennek megfelelően az átmeneti gondozáson kívüli egyéb ellátási kötelezettség továbbra is a dunakeszi önkormányzatot illeti, segélyezés, -szükség esetén -oktatási, - nevelési, -egészségügyi intézmények és esetleges

önkormányzati lakás megpályázásának vonatkozásában. Alapítványunk vállalta, hogy az ellátást igénylő kérése esetén részére „ideiglenes lakcímet” biztosít, vagyis az intézményünkbe költözők tartózkodási helyként jelentik be a SZÉRA címét.

Az ellátási kötelezettségek és azokkal járó illetékesség ilyen módon történő meghatározására azért volt szükség, mert együttműködésünket arra a közös megállapodásra alapoztuk, hogy szolgáltatásainkat az azokat igénylő családoknak oly módon nyújtjuk, hogy az ellátás időtartama alatt a családok ne veszítsék el dunakeszi illetőségüket, illetve az átmeneti gondozás lezárultát követően ismét dunakeszi lakosként folytathassák életüket. Ezt szakmai szempontból azért tartjuk indokoltnak, mert ezeket a családokat feltételezhetően Dunakeszihez kötik családi és ismerősi kapcsolataik, munkaviszonyuk, a gyermekek oktatási-nevelési intézményei valamint egyéb kötődéseik. Ezen kapcsolati háló megőrzése nagyban segítheti a családokat abban, hogy átmeneti nehézségeit megoldva a lehető legkisebb nehézséggel térjenek vissza az önálló életvezetéshez, illetve a családokat körülvevő kapcsolatrendszer olyan mobilizálható erőforrásokat is tartalmazhat, amelyek bevonása a családgondozásba hatékony segítséget jelent mind a családok, mind az őket segítő szakemberek számára egyaránt a gyermekjóléti feladatok megoldásában.

Igyekeztünk prioritásként kezelni, hogy ezt a célt minden lehetséges eszközzel segítsük, így az ellátott családok két település közötti közlekedésének megkönnyítésének szempontjából célravezetőbbnek tartottuk, ha az átmeneti gondozást lehetőség szerint -vagyis ha az ellátás igénylésekor rendelkezésre álló üres férőhelyek ezt lehetővé teszik- a XV. kerületben nyújtjuk, az Alapítvány székhelyén található Családok Átmeneti Otthonai nevű integrált intézményben (ez az intézményünk három szakmai egységből áll: 1.) "Szivárvány" Családok Átmeneti Otthona, 2.) "Fészek" Családok Átmeneti Otthona 3.) "Kiléptető lakások" amely az intézmény telephelyeinek általunk használt összesítő elnevezése).

Az átmeneti gondozást nyújtó intézményekbe történő bekerülés az ország egészében egy általános szakmai protokoll szerint történik: a kapcsolatfelvételt követően egy személyes találkozás során helyzetfelmérő interjú készül a családtagokkal, ennek során velük együtt, közösen vázoljuk a lehetséges együttműködés kereteit, tartalmát, céljait, majd a szakmai stáb a helyzet értékelését követően dönt az ellátás igénybevételének lehetőségéről. Ezt a „felvételi” protokollt a Dunakeszire érkező családok esetében minden alkalommal gyorsított eljárásban, a lehető legrövidebb idő alatt folytatjuk le oly módon, hogy lehetőleg az interjút követően azonnal döntést tudjunk hozni. Ha az intézménybe történő beköltözés valamely technikai okból nem lehetséges azonnal -például a jelentkezés időpontjában éppen nincs szabad intézményi férőhely- akkor az ellátórendszerünk valamelyik férőhelyén néhány napon belül lehetővé tesszük a beköltözést. Arra minden esetben külön gondot fordítottunk, hogy a család lakhatása ezen néhány nap alatt is megoldott legyen, ha szükséges, ebbe további társintézmények segítségét is bevonjuk.

A beszámoló tárgyát képező időszakban igyekeztünk szolgáltatásaink ismertségét növelni a Dunakeszin működő társintézmények, illetve az ott gyermekjóléti feladatot ellátó szakemberek körében. A társintézményekkel, így a Humán Szolgáltató Központtal, illetve a Dunakeszi Gyermekjóléti Központtal rendszeres és aktív kapcsolatot tartottunk. Az intézményeinkben történő férőhely üresedésekről minden alkalommal telefonon értesítettük a dunakeszi kollégákat és jeleztük, hogy van lehetőségük családot delegálni hozzánk. Ezekben az esetekben nem került minden alkalommal feltöltésre az intézményi férőhely, miután megesett, hogy az adott időpontban nem volt érintett dunakeszi illetőségű család, de arra is volt példa, hogy olyankor érkezett jelzés, amikor már feltöltésre került az üres férőhelyünk, vagy a feladat-

ellátási szerződésben foglalt egy család kapacitást elláttuk. Arra is volt példa azonban több alkalommal is, hogy egyszerre több dunakeszi illetőségű családot is elláttunk.

A kapcsolattartás keretében, 2018. márciusában részt vettünk az Éves Jelzőrendszeri Tanácskozáson, ahol lehetőségünk nyílt a résztvevőkkel megosztani a korábbi időszak együttműködésének tapasztalatait, illetve tájékoztató anyagok útján hírt adtunk szolgáltatásainkról a város lakossága számára is.

2.) Az ellátás kérelmezésével kapcsolatos tapasztalatok

Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy a jelzések jelentős része olyan esetekben érkezett, amikor azonnali elhelyezésre volt szükség. Az azonnali elhelyezést célzó megkeresésekre Intézményünk nem tudott minden esetben azonnali megoldást kínálni, bár a jelzéseket minden esetben gyorsított eljárásban kezeltük annak érdekében, hogy eleget tegyünk a feladat-ellátási szerződésben foglalt kötelezettségeinknek és arra is volt példa több alkalommal, hogy egyszerre több dunakeszi illetőségű családot is elláttunk.

Az ellátásukat kérelmezők egy része csak átmenetileg tartózkodott Dunakeszin, ott kiterjedtebb intézményi kapcsolatrendszerrel, vagy rokon, ismerős kapcsolati hálózattal nem rendelkeztek, illetve jellemzően valamilyen bizonytalan lakhatási formában éltek (pl. szívésségi lakáshasználóként barátoknál, ismerősöknél). Ennek következtében többször megesett, hogy ha nem tudtunk számukra azonnali elhelyezést nyújtani, mert az ellátás igénybevételének megszervezéséhez szükség volt néhány napra, akkor elvesztettük a jelentkezővel a kapcsolatot és a társintézmények segítségével sem tudtuk felkutatni elérhetőségüket.

3.) Az elmúlt év során intézményi ellátásban részesült családok, férőhely kihasználtság

Az elmúlt évben összesen 2 Dunakeszi illetőségű család számára tudtunk intézményi ellátást nyújtani, illetve 5 másik esetben jutottunk el az ellátás kérelmezésének regisztrációjáig⁴.

Az ellátotti létszám alakulása és az igénybe vett ellátotti napok száma 2017.11.01 és 2018.11.31. között

<i>ellátott családok száma</i>	<i>ellátotti létszám összesen (fő)</i>	<i>ellátott felnőttek létszáma (fő)</i>	<i>ellátott gyermekek létszáma (fő)</i>	<i>ellátotti napok száma *</i>
2	6	3	3	825

** ez az ellátási napok és az ellátottak számának szorzata*

Azon esetek számát csak megbecsülni tudjuk, amikor nem tudtuk regisztrálni a jelentkezést, mert az első telefonos érdeklődés során semmilyen személyes adatot, illetve elérhetőséget nem tudtunk rögzíteni. Ezen esetek száma nagyságrendileg a regisztrált jelentkezések kétszerese lehet. Ez azt jelenti tehát, hogy az elmúlt évben összesen kb. 24 Dunakeszi illetőségű család kereste meg Alapítványunkat elhelyezési kérelemmel. Ha figyelembe vesszük, hogy az átmeneti gondozás időtartama 12 + 6 hónap lehet, akkor látható, hogy ez az igény a feladat-ellátási szerződésben foglalt 1 családra megállapított ellátási kapacitás sokszorososa.

⁴ Az ellátás iránti kérelem regisztrációjára abban az esetben kerülhet sor, ha az érintett család valamilyen módon felveszi velünk a kapcsolatot és telefonon, vagy egy személyes megbeszélés során jelzi, hogy jelentkezni szeretne az intézményünkbe, illetve abban az esetben is nyilvántartásba tudjuk venni az ellátás iránti igényt, ha azt valamely jelzőrendszeri társintézmény írásban kérelmezi a család adatainak és elérhetőségének megadásával együtt.

4.) Tapasztalataink összegzése, terveink a jövőben

Úgy gondoljuk az elmúlt évek során sikerült egy korrekt, jól működő együttműködést kiépítenünk Dunakeszi Önkormányzatával és a városban működő más társintézményekkel egyaránt. A gyermekjóléti területen dolgozó kollégák és a családok hozzánk érkező jelzéseit igyekeztünk minden esetben gyorsan és alaposan kivizsgálni és azok kapcsán megtenni a szükséges gyermekjóléti intézkedéseket. Fontosnak tartjuk, hogy az intézményi kapcsolatok összehangoltsága a jövőben is hatékonyan tudja segíteni a nehéz helyzetbe kerülő családokat. A következő időszakban is terveink között szerepel a gyermekjóléti szakmai fórumokon való aktív részvétel és a megoldások közös keresése.

Több, mint másfél évtizedes tapasztalatunk azt mutatja, hogy a lakásprobléma tartós megoldása híján az átmeneti gondozás időtartama alatt az otthonainkban lakók jelentős része csak valamilyen bizonytalan lakhatási megoldás irányába képes elmozdulni -pl.albérlet-, amelyet a szülő(k) munkahelyének esetleges elvesztése vagy egyéb jövedelem kiesés alkalmával szintén nagyon gyorsan elveszítenek. A család így ismét padlóra kerül és újból az intézményrendszer tartós segítségére szorul.

Az elmúlt évek együttműködése során látóköriünkbe került dunakeszi családok közül az intézményből történő kiköltözést követően nagyon kevés család tudta önerőből, tartósan megoldani a lakhatási problémáját (az elmúlt évben összesen 1 család). Tapasztalataink szerint a többiek rokonok, vagy családtagok segítségére szorultak e téren. Minden bizonnyal nagyban javíthatná a dunakeszi szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásainak hatékonyságát és eredményességét, ha a jövőben Dunakeszin is elindulhatna egy helyi lakhatási program közös megtervezése és kidolgozása.

IV.) Fóti ellátás

Fót Város Önkormányzata feladat-ellátási szerződést kötött közhasznú szervezetünkkel, a Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal (*székhely: 1152 Budapest Aporháza u. 63.*).

A szerződés értelmében Fót Város Önkormányzata a 1997. évi XXXI. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény *(a továbbiakban Gyvt.)* 96. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján átadta, Alapítványunk pedig átvállalta az ugyanezen jogszabály 94. § (3) bekezdés c.) pontja szerinti kötelezően előírt önkormányzati ellátás működtetését, egy család *(négy fő)* ellátotti kapacitás erejéig.

1.) Az együttműködés szakmai keretei

Alapítványunk Budapesten és annak vonzáskörzetében két családok átmeneti otthonában - a főváros XV. kerületében és Csömörön-, illetve az ezekhez tartozó külső telephelyeken látja el a Gyvt-ben meghatározott gyermekek átmeneti gondozásának feladatát.

Fót Város Önkormányzata az ellátási szerződés keretében vállalta, hogy amennyiben az Alapítványunkhoz jelentkező, fóti illetőségű család önkormányzati tulajdonú lakásból kerül Intézményünkbe, abban az esetben nem kezdeményezi a lakcím fiktiválását, illetve amennyiben egy ellátott család lakcímét valamilyen más okból fiktiváltatják, abban az esetben biztosítja a Fót lakcím nélküli státuszt a család számára. Ennek megfelelően az átmeneti gondozáson kívüli egyéb ellátási kötelezettség továbbra is a fóti Önkormányzatot illeti, segélyezés, -szükség

esetén -oktatási, - nevelési, -egészségügyi intézmények és esetleges önkormányzati lakás megpályázásának vonatkozásában. Alapítványunk vállalta, hogy az ellátást igénylő kérése esetén részére „ideiglenes lakcímet” biztosít, vagyis az intézményünkbe költözők tartózkodási helyként jelentik be a SZÉRA címét.

Az ellátási kötelezettségek és azokkal járó illetékesség ilyenén módon történő meghatározására azért volt szükség, mert együttműködésünket arra a közös megállapodásra alapoztuk, hogy szolgáltatásainkat az azokat igénylő családoknak oly módon nyújtjuk, hogy az ellátás időtartama alatt a családok ne veszítsék el főtí illetőségüket, illetve az átmeneti gondozás lezárultát követően ismét főtí lakosként folytathassák életüket. Ezt szakmai szempontból azért tartjuk indokoltnak, mert ezeket a családokat feltételezhetően Fót városhoz kötik családi és ismerősi kapcsolataik, munkaviszonyuk, a gyermekek oktatási-nevelési intézményei valamint egyéb kötődéseik. Ezen kapcsolati háló megőrzése nagyban segítheti a családokat abban, hogy átmeneti nehézségeit megoldva a lehető legkisebb nehézséggel térjenek vissza az önálló életvezetéshez, illetve a családokat körülvevő kapcsolatrendszer olyan mobilizálható erőforrásokat is tartalmazhat, amelyek bevonása a családgondozásba hatékony segítséget jelent mind a családok, mind az őket segítő szakemberek számára egyaránt a gyermekjóléti feladatok megoldásában.

Igyekeztünk prioritásként kezelni, hogy ezt a célt minden lehetséges eszközzel segítsük, így az ellátott családok két település közötti közlekedésének megkönnyítésének szempontjából célravezetőbbnek tartottuk, ha az átmeneti gondozást lehetőség szerint -vagyis ha az ellátás igénylésekor rendelkezésre álló üres férőhelyek ezt lehetővé teszik- a XV. kerületben nyújtjuk, az Alapítvány székhelyén található Családok Átmeneti Otthonai nevű integrált intézményben (ez az intézményünk három szakmai egységből áll: 1.)*"Szivárvány" Családok Átmeneti Otthona*, 2.)*"Fészek" Családok Átmeneti Otthona* 3.) *"Kiléptető lakások" amely az intézmény telephelyeinek általunk használt összesítő elnevezése).*

Az átmeneti gondozást nyújtó intézményekbe történő bekerülés az ország egészében egy általános szakmai protokoll szerint történik: a kapcsolatfelvételt követően egy személyes találkozás során helyzetfelmérő interjú készül a családtagokkal, ennek során velük együtt, közösen vázoljuk a lehetséges együttműködés kereteit, tartalmát, céljait, majd a szakmai stáb a helyzet értékelését követően dönt az ellátás igénybevételeének lehetőségéről. Ezt a „felvételi” protokollt a Fótról érkező családok esetében minden alkalommal gyorsított eljárásban, a lehető legrövidebb idő alatt folytatjuk le oly módon, hogy lehetőleg az interjút követően azonnal döntést tudjunk hozni. Ha az intézménybe történő beköltözés valamely technikai okból nem lehetséges azonnal -például a jelentkezés időpontjában éppen nincs szabad intézményi férőhely- akkor az ellátórendszerünk valamelyik férőhelyén néhány napon belül lehetővé tesszük a beköltözést. Arra minden esetben külön gondot fordítottunk, hogy a család lakhatása ezen néhány nap alatt is megoldott legyen, ha szükséges, ebbe további társintézmények segítségét is bevonjuk.

A beszámoló tárgyát képező időszakban igyekeztünk szolgáltatásaink ismertségét növelni a Fóton működő társintézmények, illetve az ott gyermekjóléti feladatot ellátó szakemberek körében. A társintézményekkel, így az Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézmény tagintézményeivel - többek között a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat - rendszeres és aktív kapcsolatot tartottunk. Az intézményeinkben történő férőhely üresedésekről minden alkalommal telefonon értesítettük a főtí kollégákat és jeleztük, hogy van lehetőség családot delegálni hozzánk.

A kapcsolattartás keretében, 2018. februárjában részt vettünk az Éves Jelzőrendszeri Tanácskozáson, ahol lehetőségünk nyílt a résztvevőkkel megosztani a korábbi időszak együttműködésének tapasztalatait, illetve tájékoztató anyagok útján hírt adtunk szolgáltatásainkról a város lakossága számára is.

2.) Az ellátás kérelmezésével kapcsolatos tapasztalatok

Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy a jelzések jelentős része olyan esetekben érkezett, amikor azonnali elhelyezésre volt szükség. Az azonnali elhelyezést célzó megkereséseket minden esetben gyorsított eljárásban kezeltük, de részben a döntéshozatal protokollja miatt, részben pedig amiatt nem tudtunk minden esetben azonnali megoldást kínálni, mert a feladat ellátási szerződésben foglalt egy családra szóló ellátotti férőhely egész évben fel volt töltve, sőt az elmúlt év június hónapjában emellett egy második főt illetőségű családot is elláttunk.

Az egész év során feltöltött családos férőhely miatt nehezen volt tervezhető, hogy mikor tudunk Fótól további családot fogadni. Az ellátás iránti igény jelzése emiatt az esetek túlnyomó részében a telefonos kapcsolatfelvételnél elakadt, mert az érintettek további önkéntes erőfeszítése híján – pl. valamelyik intézményünk személyes felkeresése -, ezeket a jelentkezéseket nem tudtuk írásban is regisztrálni a szakmai protokollunk szerint. Információink szerint az ellátásukat telefonon kérelmezők egy része csak átmenetileg tartózkodott Fóton, ott kiterjedtebb intézményi kapcsolatrendszerrel, vagy rokoni, ismerősi kapcsolati hálóval nem rendelkeztek, illetve jellemzően valamilyen bizonytalan lakhatási formában éltek (pl. szívdességi lakáshasználóként barátoknál, ismerősöknél). Ez magyarázza azt is, hogy ha nem tudtunk számukra azonnali elhelyezést nyújtani, akkor elvesztettük a jelentkezővel a kapcsolatot és a társintézmények segítségével sem tudtuk felkutatni elérhetőségüket.

3.) Az elmúlt év során intézményi ellátásban részesült családok

Az elmúlt évben 3 főt illetőségű család számára tudtunk intézményi ellátást nyújtani. Azon esetek számát csak megbecsülni tudjuk – 4-5 család-, amikor nem tudtuk regisztrálni a jelentkezést, mert az első telefonos érdeklődés során semmilyen személyes adatot, illetve elérhetőséget nem tudtunk rögzíteni⁵. Ez azt jelenti tehát, hogy az elmúlt évben összesen kb. 7-8 főt illetőségű család kereste meg Alapítványunkat elhelyezési igénnyel. Ha figyelembe vesszük, hogy az átmeneti gondozás időtartama 12 + 6 hónap lehet, akkor látható, hogy ez az igény a feladat-ellátási szerződésben foglalt 1 családra megállapított ellátási kapacitás többszöröse.

Az ellátotti létszám alakulása és az igénybe vett ellátotti napok száma 2018.01.01 és 2018.12.31. között

<i>ellátott családok száma</i>	<i>ellátotti létszám összesen (fő)</i>	<i>ellátott felnőttek létszáma (fő)</i>	<i>ellátott gyermekek létszáma (fő)</i>	<i>ellátotti napok száma *</i>
--------------------------------	--	---	---	--------------------------------

⁵ Az ellátás iránti kérelem regisztrációjára abban az esetben kerülhet sor, ha az érintett család valamilyen módon felveszi velünk a kapcsolatot és telefonon, vagy egy személyes megbeszélés során jelzi, hogy jelentkezni szeretne az intézményünkbe, illetve abban az esetben is nyilvántartásba tudjuk venni az ellátás iránti igényt, ha azt valamely jelzőrendszeri társintézmény írásban kérelmezi a család adatainak és elérhetőségének megadásával együtt. Az elmúlt években érkezett telefonos megkeresések sokszor megmaradtak az érdeklődés szintjén, ha azonnali elhelyezést nyújtani az érintett családok számára.

3	9	4	5	1002
---	---	---	---	------

* ez az ellátási napok és az ellátottak számának szorzata

4.) Tapasztalataink összegzése

A gyermekjóléti területen dolgozó kollégák és a családok hozzánk érkező jelzéseit igyekeztünk minden esetben gyorsan és alaposan kivizsgálni és azok kapcsán megtenni a szükséges gyermekjóléti intézkedéseket.

Az elmúlt évek során azt tapasztaltuk, hogy nehezen megvalósítható az az alapvető, közösen meghatározott célkitűzés az átmeneti gondozás során, hogy a Fót településről érkező családokat abban tudjuk megerősíteni és segíteni, hogy az intézményi ellátást követően Fóra is költözzenek vissza. Sokan közülük a fővárosban, akár a XV. kerületben, akár más kerületekben folytatják életüket.

Alapítványunk a feladat-ellátási szerződést a 2019. évtől nem hosszabbította meg Fót település Önkormányzatával.

Budapest, 2019.05.27.

Dr. Hegyesiné Orsós Éva
a kuratórium elnöke

Carlos Lattes Pavez
igazgató

